

Novel·la **Carlos Zanón**

Lady Mame, la seductora

De vegades passen coses així. Escriptors que decideixen divertir-se escrivint i acaben divertint-se ells i la resta del món. Escriuen com si tinguessin patins als dits i el full en blanc fos una pista de gel. En aquest cas, a Central Park i els feliços anys vint, per descomptat. *La tieta Mame* és un llibre publicat el 1955 i cada vegada que es reedita fins a l'Armageddon anirà guanyant més i més lectors. Una Katherine Hepburn magnètica com a protagonista, una sèrie d'escenes com a parts d'un vodevil, ritme d'alta comèdia i una seducció a manera de capsetes xineses. La tieta Mame sedueix la resta de personatges del llibre, l'autor, els lectors...

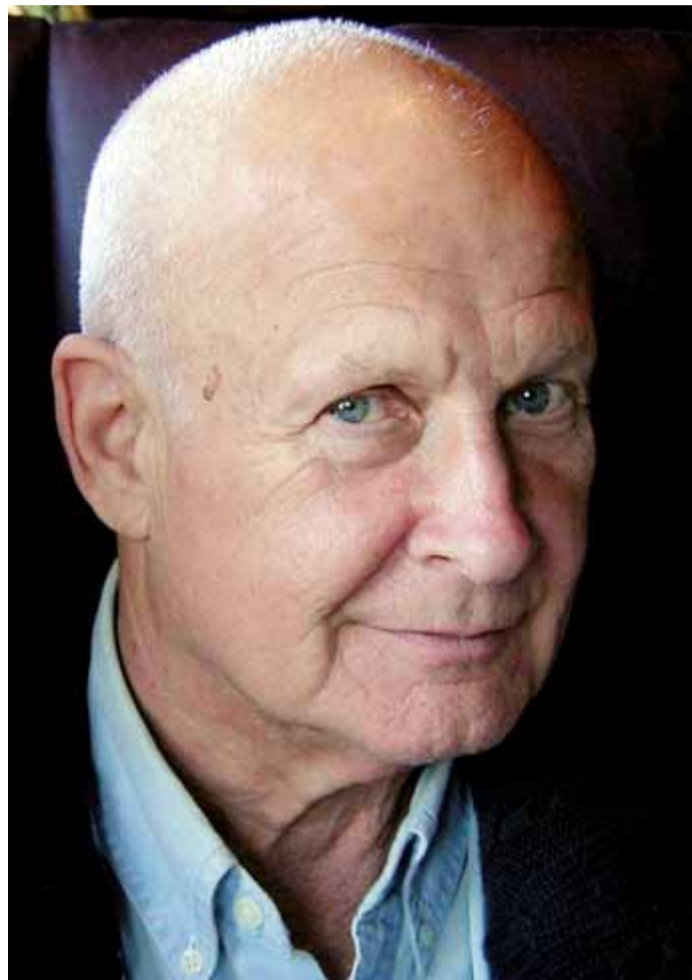
I la seva saviesa és la que les coses que no pesen són inalterables. Allò que és frívol, les ganes d'anar al ball en contra de tot i de tots. L'instant feliç, això és l'eternitat, i fa pensar que ser viu val la pena i no Schopenhauer, els *teletubbiesleaks* o la modernitat líquida.

Per a això, però, es necessita un escriptor peculiar. Un tipus com Patrick Dennis. Un d'aquests escriptors nord-americans –beneïts siguin– que no volen ser Kafka ni la Sontag sinó guanyar diners, notorietat i lectors agraits. Un paio que va néixer dient-se Edward Everett Tanner II pot ser rei de Zàmbia o una aspiradora però no un autor de *best sellers*. Un tipus que va morir com una cabra en un psiquiàtric. La seva última feina va ser de majordom. I abans d'això va ser galerista d'art, suïcida i negre literari.

La tieta Mame va néixer com a grup de relats. El personatge, aquest encreuament incestuós entre Cruella de Vil, Mr. Bean i Mary Poppins, és un torrent que ningú pot aturar. Ni el *crack* ni les convencions socials, el mercat laboral o la falta de pasta. El seu accés a les diferents feines és delirant, així com qualsevol dels modelets i escenaris que li serveix en Dennis (el meu favorit? El de dama del Sud Confederat). La història ens l'explica el seu nebot, un orfe dickensian que per testament passa a ser tutelat per la seva tieta Mame. Divertida, excèntrica i entranyable tutora, per descomptat.

De rebutjada a èxit

Patrick Dennis va veure com dinou editorials li retornaven el manuscrit d'aquesta novel·la. Però l'editorial que s'hi va arriscar va vendre dos milions d'exemplars i la tieta Mame va estar cent dotze setmanes a la llista dels més venuts. El seu secret? L'inalienable dret a ser viu. I ser viu significa divertir-se. I divertir-se significa tenir (o fer veure que tens) diners per gastar i malgastar, en vestits, en restaurants, en habitacions d'hotel, en amors, en bogeries i en gelats de xocolata, i tant que sí. Ingènua però no idiota. Ho dona tot menys el cor, aquesta Mame, necessària sempre, en qualsevol època. Un autor, un personatge, una novel·la que sembla estar parlant o fent parlar al llarg de cada pàgina. Com et sap de greu acabar-la és el pitjor que es pot dir d'aquesta novel·la. *

Patrick Dennis va publicar 'La tieta Mame' el 1955 AVUI

La tieta Mame
 Autor:
Patrick Dennis
 Traducció:
Francesc Parcerisas
 Editorial:
Quaderns Crema
Barcelona, 2010
 Pàgines: **384**
 Preu: **19,50 euros**

Ciència **David Bueno**

La ment de la religió

Per què creiem en Déu?
La religió des del punt de vista científic
 Autor:
Carles Salazar
 Editorial:
Diputació de Lleida
Lleida, 2010
 Pàgines: **99**
 Preu: **12,50 euros**

Els humans hem tingut experiències espirituals des de l'alba de la nostra espècie, i probablement com a conseqüència d'aquest fet, o en paral·lel, hem establert una gran varietat de pràctiques religioses. Fa uns anys, una sèrie de treballs científics van mostrar que un gen anomenat VMAT2, implicat en l'empaquetament de neurotransmissors dins les neurones, predisposava cap a un cert grau d'espiritualitat, i va rebre el sobrenom de gen de Déu –un nom desafortunat pel seu reduccionisme extrem, però que, tanmateix, va contribuir que s'intentés interpretar el fet religiós des d'un punt de vista biològic, com a mecanisme mental que s'origina en el funcionament del cervell.

Gairebé totes les societats humanes tenen o han tingut alguna forma de religió, les quals tenen éssers més o menys invisibles dotats de

poders extraordinaris, com ara fer ressuscitar els morts o ser a diferents llocs alhora, uns poders contraintuitius atès que no es produeixen al món que observem. Com pot la ment humana processar idees tan allunyades del materialisme de la realitat quotidiana? Hi ha cap base biològica que ajudi a explicar per què bona part de la humanitat creu en un o en diversos déus?

Respostes científiques

Per respondre a aquestes i a moltes altres preguntes, Carles Salazar i Carrasco ens ofereix *Per què creiem en Déu? La religió des del punt de vista científic*, obra guardonada amb el premi de divulgació científica Humbert Torres. Salazar és professor d'antropologia a la Universitat de Lleida i investigador del Grup d'Estudis sobre Família i Parentiu de la Universitat de Barcelona, i ha publicat

diversos llibres sobre l'antropologia de les creences i de la moralitat.

La hipòtesi que Salazar presenta en aquest llibre, de manera extraordinàriament clara, entenedora i documentada, va molt més enllà de la troballa d'un determinat gen o d'una associació més o menys làbil entre la genètica i l'espiritualitat; a partir d'una visió biològica global, ens proposa que les creences religioses, per més contraintuitives que siguin, no deixen d'adequar-se al que sabem sobre la naturalesa biològica i cultural humana. Per abordar aquesta hipòtesi, Salazar ha dividit el llibre en quatre capítols: en el primer situa els vessants genètic i evolutiu de l'espècie humana dins el conjunt de la vida al planeta, i ens explica la gènesi de la cultura; després ens parla de la ment i el cervell humans i dels components susceptibles de generar idees religioses, com per exemple el

simbolisme inherent al llenguatge; al tercer capítol aborda el problema de les bases biològiques de les creences religioses i, finalment, tracta la qüestió de la credibilitat d'aquestes creences, derivada de la capacitat humana de conferir significats a la realitat, àdhuc a la realitat inerta.

Com diu Salazar explícitament a la introducció, "l'objectiu d'aquest llibre és proporcionar una resposta rigorosa i científica al misteri de les creences religioses [...], no saber si la religió és vertadera o falsa, ni tan sols si és útil o necessària; [i] saber què hi ha en la naturalesa humana que fa que en la majoria d'homes i dones arrelhi algun tipus de creença religiosa". Un tema important, atès que tot sovint hi ha qui invoca les religions per justificar, per bé i per mal, moltes de les relacions i també dels desacords culturals del món global que hem generat. *